

Ändring av beslut och skötselplan för naturreservatet Hästenäs kyrkskog, Åtvidabergs kommun

Länsstyrelsens beslut

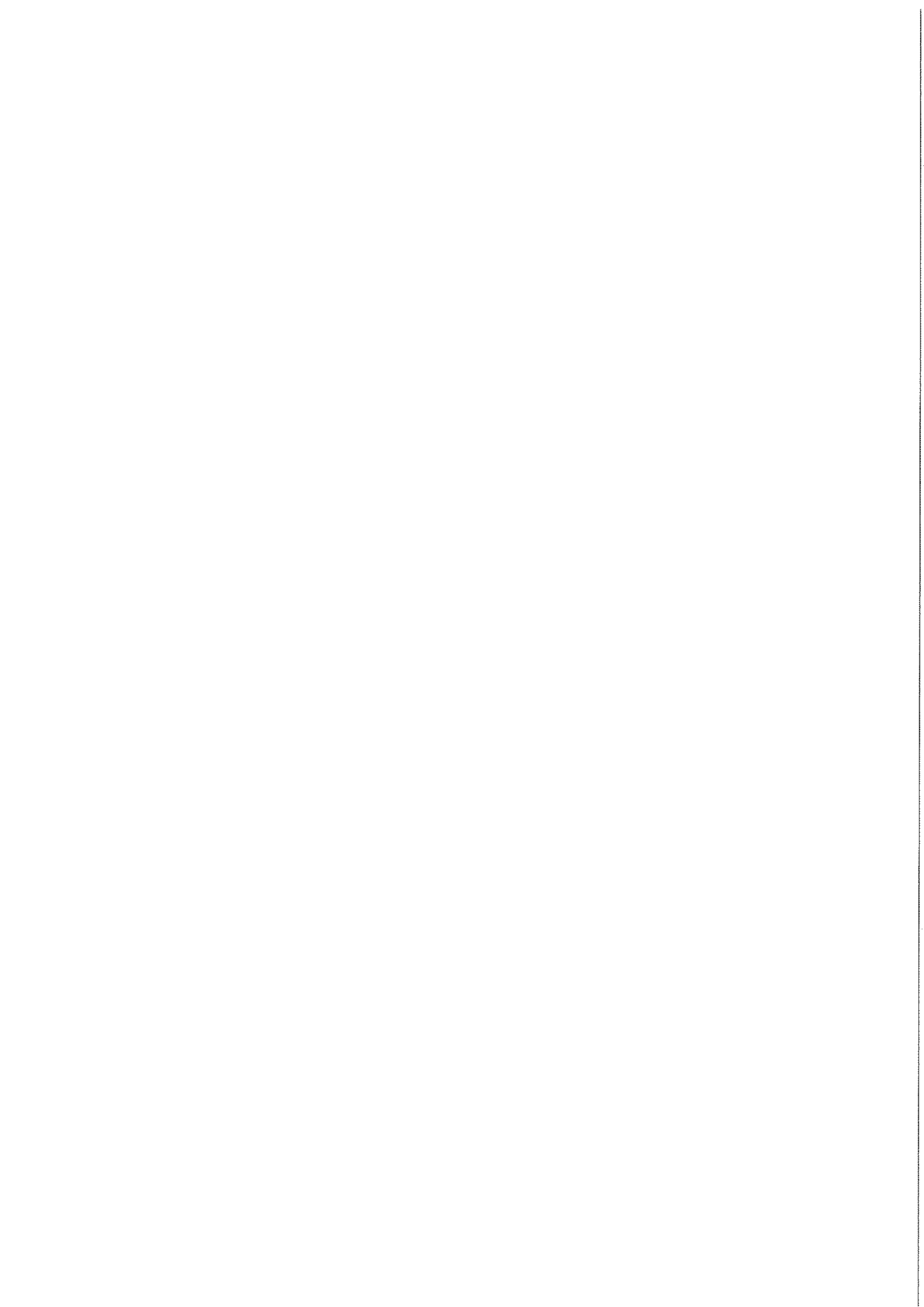
Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 6 och 30 §§ miljöbalken (1998:808) samt 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) om följande ändringar av beslut och skötselplan för naturreservatet Hästenäs kyrkskog:

1. Föreskrifterna under B som gäller vad ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla inom naturreservatet kompletteras på så sätt att föreskrift B2 medger möjlighet att genomföra naturvårdsbränning på mindre ytor inom naturreservatet.
2. Under C om rätten att färdas och vistas i reservatet justeras föreskrift C12 till lydelsen förbud att göra upp eld annat än på anvisad plats.
3. Tillägg till skötselplanen
Skötselplanen för naturreservatet Hästenäs kyrkskog kompletteras med möjlighet att genomföra naturvårdsbränning inom delar av skötselområde 27 och 33 (enligt fastställd skötselplan), enligt avgränsning på bifogad karta, bilaga 1. En bränningsplan ska upprättas inför genomförandet. Förvaltaren får genomföra de åtgärder som krävs för att kunna utföra en kontrollerad naturvårdsbränning enligt vad som framgår av bränningsplanen.

Motivering

Länsstyrelsen anser att naturvårdsbränning inom i detta beslut angivna områden i naturreservatet Hästenäs kyrkskog kommer att leda till bibehållna och ökade naturvärden i form av värdefulla substrat och biotoper för skyddsvärda arter. Länsstyrelsen bedömer vidare att åtgärden naturvårdsbränning är förenlig med syftet för naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att nu rådande eldningsförbud för besökare i naturreservatet inte är nödvändigt för bevarande av de naturvärden som finns i reservatet och att föreskriften därför kan ändras på så sätt att möjlighet att elda på anvisade platser tillåts i naturreservatet.

Bakgrund

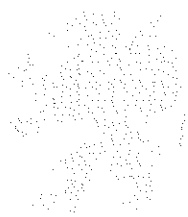
Naturreservatet Hästenäs kyrkskog

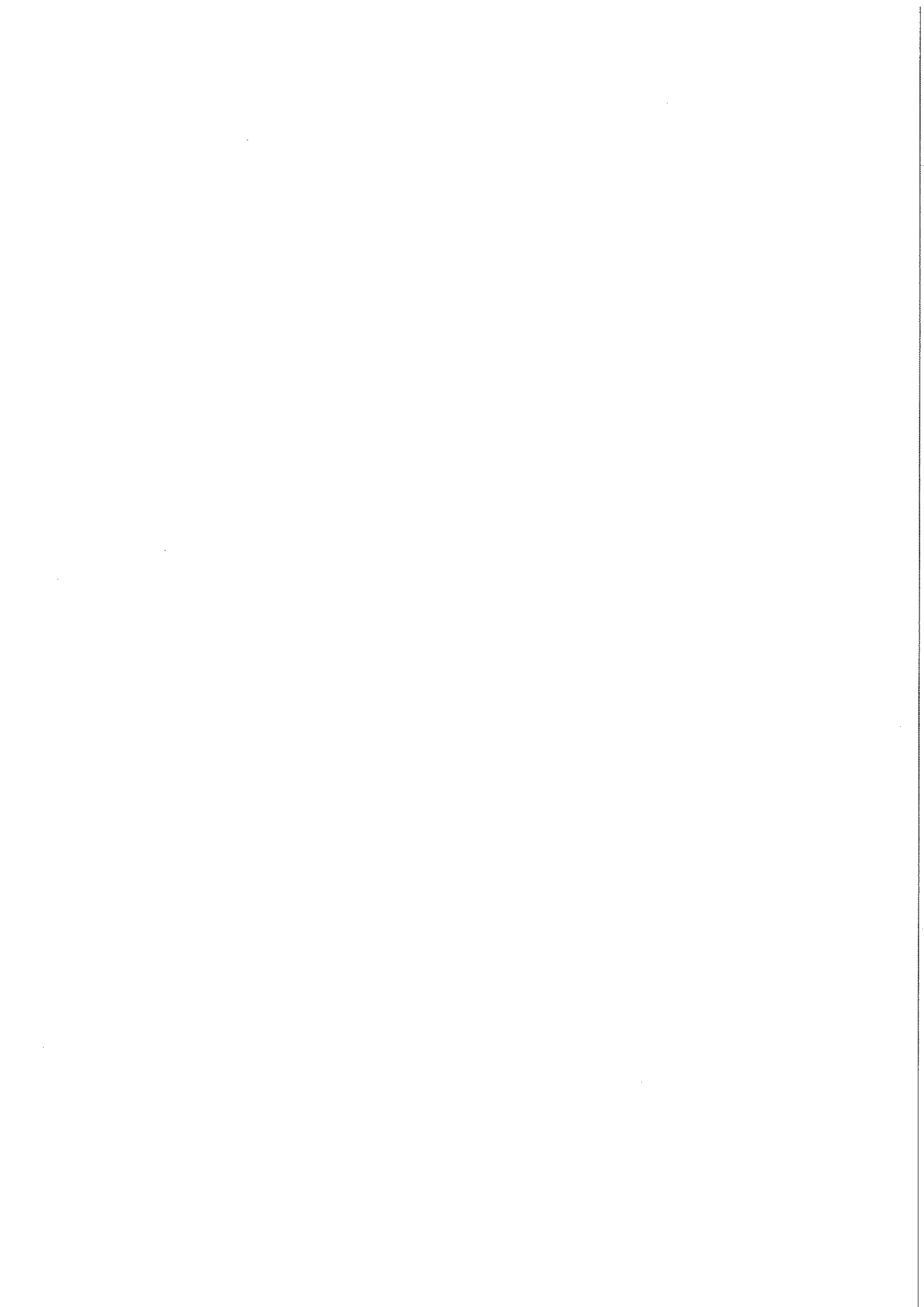
Naturreservatet Hästenäs kyrkskog bildades 2006-03-13. Syftet med naturreservatet är, enligt beslutet, att bevara biologisk mångfald i form av arter och naturmiljöer. Det innebär i Hästenäs kyrkskog att bevara ett för Götaland stort och barrskogsdominerat gammelskogsområde med stort lövinslag och mycket hög andel nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Naturvärdena är mycket höga i området med ett stort antal rödlistade arter med starka populationer. Syftet med naturreservatet är vidare att utpekade livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 skall uppnå och bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Området ska under stort hänsynstagande till naturvärdena i området vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet. Inom ramen för syften med att bevara biologisk mångfald ska också värdefulla kulturmiljöer i området bevaras. Syftet för reservatet ska nås genom att området lämnas i huvudsak till fri utveckling så att mängden gamla träd och död ved ökar. Frihuggning av ekar och öppethållande av vissa mindre markområden ska ske. Naturreservatets landareal är 450 ha varav ca 350 ha består av mer eller mindre värdefulla skogsmiljöer.

Förslag på skötselåtgärd i form av naturvårdsbränning inom två mindre områden i reservatet

Markägaren till Hästenäs kyrkskogs naturreservat är Linköpings stift, Egendomsförvaltningen. Egendomsförvaltningen har kontaktat Länsstyrelsen för att undersöka möjligheter till samarbete om naturvårdsbränning i lämpliga skogsområden som i ett historiskt perspektiv varit präglade av brand. Egendomsförvaltningen och Länsstyrelsens reservatsförvaltning har gemensamt tagit fram förslag på de områden, totalt 27 ha, i Hästenäs kyrkskog där naturvårdsbränning är lämplig att genomföra. De områden som ska brännas består idag av gammal barrdominerad skog. De högre liggande delarna av områdena utgörs av hållsmarktallskog av lavtyp medan de lägre delarna domineras av granskog. Särskilt i de högst liggande delarna finns det en del riktigt gamla träd. Ett parti med gallrad tallskog ingår också i det västra delområdet.

Länsstyrelsen konstaterar att delar av naturreservatet Hästenäs kyrkskog med stor säkerhet brunnit under tidigare århundraden d.v.s. innan människan hade möjlighet att bekämpa bränder så effektivt som i nutid. För flera av de arter och naturtyper som förekommer i naturreservatet har branden tidigare varit en naturlig störningsregim och till följd av de återkommande bränderna var skogen då öppnare och hade ett lägre graninslag än idag. Naturreservatet Hästenäs kyrkskog ligger i den sydöstra delen av Sverige där brandfrekvensen längre tillbaka i tiden var högst i hela landet. Sedan naturreservatet Hästenäs kyrkskog bildades har också kunskapen om, och erfarenheter av, naturvårdsbränning i länet ökat bland annat genom praktiskt genomförande av flera naturvårdsbränningar.

Naturvårdsverket har i april 2013 fastställt en vägledning för förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden (Rapport 6561). Enligt vägledningen bedöms ett av de mest betydelsefulla hoten mot bevarande av naturtyper och arter i skyddade områden vara att naturliga störningar som brand och översvämningar är satta ur spel. Detta har lett till tätare och mörkare skogar, tjockare humustäckan och att viktiga ekologiska strukturer inte vidmakthålls eller skapas. Som en följd av detta är en prioriterad förvaltningsinriktning för perioden 2013-2020 enligt vägledningen att återintroducera brand som en naturlig störning i boreal och boreonemoral zon. Östergötland ligger i boreonemoral zon.

Tillägg till föreskrift gällande förbud att elda vid vistelse och färd i reservatet

Hästenäs kyrkskog är ett, i östgötaperspektiv, stort naturreservat med vildmarksprägel. I ett sådant naturreservat anser Länsstyrelsen att det är rimligt att det finns möjlighet att göra upp eld på särskilt anvisade platser när man besöker området.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har 2013-10-16 remitterat förslag till ändring av beslut och skötselplan för Hästenäs kyrkskogs naturreservat till markägaren Svenska kyrkan Linköpings stift, Åtvidabergs kommun, Hästenäs jaktklubb och Naturskyddsföreningen i Åtvidaberg. Remissvar har inkommit från Svenska kyrkan och Åtvidabergs kommun. Den förstnämnda remissinstansen tillstyrker ändringarna av beslut och skötselplan och den senare har inte något att erinra mot ändringarna.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 2 (Miljödepartementet) vad gäller ändring av B- och C-föreskrifterna under beslutspunkt 1 och 2. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft med undantag av ändringen av föreskrift under C om förbud att elda som gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektör Claes Svedlindh och länsassessor Karin Fridell deltagit.

Kristina Zetterström
Länsråd

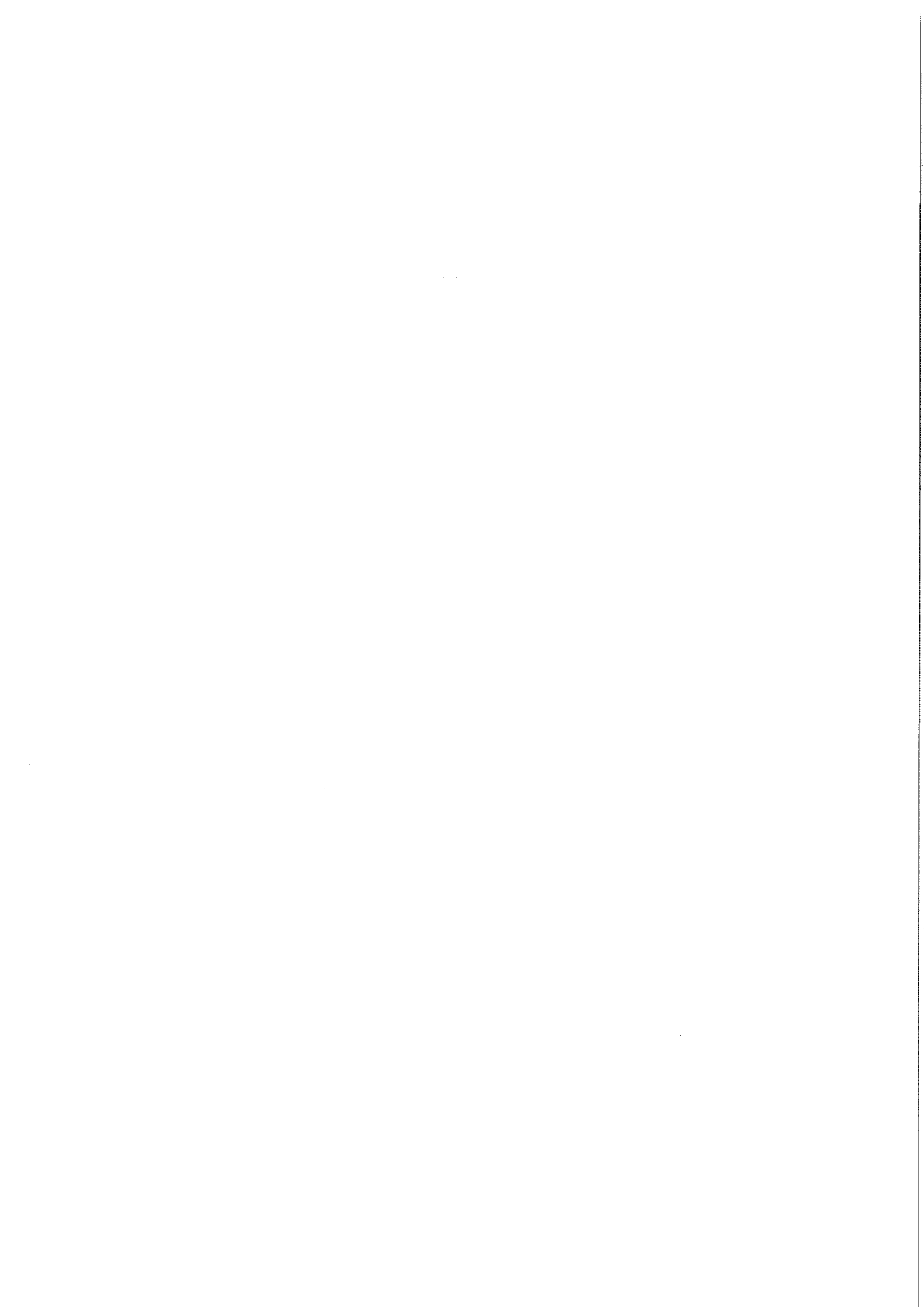
Maria Taberman
Byrådirektör

CS CS gm MT

KF KF gm MT

Bilagor

1. Karta där, av naturvårdsbränning, berörda skötselområden framgår.
2. Hur man överklagar.

Sändlista

Egendomsnämnden, Linköpings stift, Ågatan 65, 582 22 Linköping
Hästenäs Jaktklubb, c/o Kenneth Thuresson, Gotlandsvägen 13, 597 32 Åtvidaberg
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm registrator@naturvardsverket.se

Kopia till

Åtvidabergs kommun, kommun@atvidaberg.se
Naturskyddsföreningen Åtvidaberg, c/o Håkan Ignell, Taforsa Grebo, 597 93 Åtvidaberg
Rättsenheten
Reservatsförvaltningen, MB och PD
Länets författningssamling (föreskrifterna under punkt 1 och 2 i beslutet)

